





ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗ ผู้ร้องได้รับหมายเรียกพยาน ครั้งที่ ๑ จากสถานีตำรวจนครบาล พุ่งสองห้อง ความผิดฐานดูหมิ่นศาล เอกสารท้ายหมายเรียกพยานระบุว่า เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ณ ห้องพิจารณาคดีที่ ๓ ศาลแขวงพระนครเหนือ ผู้ร้องเป็นโจทก์ในคดีแพ่งของศาลแขวงพระนครเหนือ ขณะพิจารณาคดี ผู้ร้องกล่าวถ้อยคำลดคุณค่าการพิจารณาพิพากษาคดีของผู้พิพากษา ผู้ร้องเห็นว่า การที่จัดทำวิดีโอทัศน์เพื่อบันทึกการสืบพยานและจัดทำรายงานเหตุการณ์ในคดีของผู้ร้อง และกล่าวโทษผู้ร้องต่อพนักงานสอบสวนความผิดฐานดูหมิ่นศาลอันเป็นเหตุให้ผู้ร้องได้รับหมายเรียกดังกล่าว เป็นการกระทำโดยบุคคลที่อยู่นอกเหนือกระบวนการพิจารณาคดี ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง และละเมิดสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ร้อง

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากเป็นการพิจารณาคดีของผู้พิพากษาหรือตุลาการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ วรรคสอง และการกระทำของผู้ถูกร้องที่นำข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ร้องไปใช้เป็นไปเพื่อดำเนินคดีอาญาต่อผู้ร้อง ความผิดฐานดูหมิ่นศาล เป็นการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมในทางอาญา ผู้ร้องมิใช่ผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า การกระทำของผู้ถูกร้องและเจ้าหน้าที่ในสังกัดผู้ถูกร้องละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง และละเมิดสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ร้อง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๒

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้



อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดี ตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วัน ที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคง มีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วัน ที่ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้อง ต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจาก การกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณี หนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนด กระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้อง จัดทำรายงานเหตุการณ์และพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นระหว่างการสืบพยานของศาลเพื่อกล่าวโทษผู้ร้อง ความผิดฐานดูหมิ่นศาลอันเป็นเหตุให้ผู้ร้องได้รับหมายเรียกพยานจากเจ้าพนักงานตำรวจ เป็นการละเมิด สิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง และละเมิดสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ร้อง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๒ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้อง ต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้อง โดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบเป็นการขอให้ตรวจสอบ การกระทำของผู้ถูกร้องซึ่งเป็นการใช้อำนาจดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา หากผู้ร้อง เห็นว่าเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ผู้ร้องอาจใช้สิทธิทางศาลอื่นได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสาม เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้อง



- ๔ -

หรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าว ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย





(คำสั่งที่ ๕๓/๒๕๖๘)

(นายปัญญา อุดชาชน)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ



(นายนภดล เทพพิทักษ์)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฏฐมฤต)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ